

11

השב"כ הרוויח.

יש לו עכשיו פחות אחד להיאבק בו

בכיתה ד' הפסיק ללמוד • בגיל 14 וחצי התחיל להסתובב בין המאחזים ביהודה ושומרון • ומאז הסתבך שוב ושוב עם החוק • "הייתי מכור לאקשן, חודש שלא נעצרתי בו היה חודש משעמם" • היום הוא נמצא במקום אחר בזכות פרויקט "מניפה", ואפילו השלים תעודת בגרות • "באידיאולוגיה שלי עדיין מקנן נער גבעות", מספר יוסף מזרחי בראיון נדיר בפנים גלויות, "אבל למדתי שאפשר לנצח את המערכת בדרך חיובית"

יפעת ארליך • צילום: אלכס קולומויסקי

בתמונה הגדולה: יוסף מזרחי, אתמול. בתמונה הקטנה: מזרחי כנער גבעות. "בהתחלה נפרדתי מהשיער הארוך. בהמשך גם מהפאות"

"כשהסתיים המעצר המנהלי שלי לפני שנה, ידעתי שאני חייב להיזהר כדי שלא יעצרו אותי שוב. הייתי חסר אונים ומתוסכל. בראש רצות מחשבות בלי שליטה. שנאתי את המערכת והלמתי איך להחזיר לה על מה שעשתה לי", נזכר יוסף מזרחי. לא קל לו לצלול שנה אחורה, לנתח מבחוח את נער הגבעות שהיה, ושמו עורונו. השתיקות בין המילים, שפת הגוף המכונסת, מרבחות את הקושי והמבוכה, אך בה בעת הוא גם נראה סקרן ומאותגר, כמעט משועשע, לשתף בסיפור שלא סופר עד היום.

הוא רק בן 19. גדל באלון שבות שבגוש עציון. בן בכור למשפחה נורמטיבית, ימנית-לייט. אבא אדריכל, אמא מנהלת משפחתון. מכיתה ג' לא מצא את עצמו במסגרות הלימוד הרגילות. תמיד נלחם במורים ובמנהל, התחצף, ברח הביתה ולא הסכים לשוב אל ספסל הלימודים. הוא אובחן ב-ADHD (הפרעת קשב עם היפראקטיביות), ואחרי חודשים ארוכים בבית ונדודים בין בתי ספר רגילים שובץ ל"סדנה" בגוש עציון – מסגרת חינוכית-תעסוקתית, לא לימודית, שבה שוהים יחד ילדים עם מוגבלות שכלית ואוטיות לצד ילדים היפראקטיביים. "תכל'ס, מכיתה ד' אני לא לומד. בכיתה ט' ניסיתי להתחיל מסגרת של ישיבה בבת-ים. לא הסתדר לי שם בכלל. מצאתי את עצמי אחרי מעט מאוד זמן מסתובב בגבעות, בעיקר בעוז ציון ומעט ברמת מגרון".

עוז ציון היא גבעה על כביש 60 מול מאחז גבעת אסף בצומת המרכזי שבין בית אל לעפרה. תנועת "נחלה" ניסתה להקים במקום מאחז חדש. המבנים הפיראטיים שהוקמו שוב ושוב נהרסו עשרות פעמים. נכון להיום, הגבעה איננה מאוישת. גם ברמת מגרון, מתחת למאחז מגרון שנהרס ופונה, בנו נערי ונערות גבעות מבנים שונים, וגם אלה נחרבו ופוננו, ואינם מיושבים כעת. "הגעתי לעוז ציון כנער בן 14 וחצי. הייתה שם שבת גדולה שהזמינו אליה הרבה חבר'ה. נשארתי למוצאי שבת לפינוי, ואחרי זה הגעתי לעוד ביקורים. באחת הפעמים נשארתי שם שלושה ימים, עד שנעצרת על הפרת צו שטח צבאי סגור".

זה היה המעצר הראשון של מזרחי והתיק הראשון שנפתח לו במשטרה. בשנתיים הבאות הוא נעצר עוד 12 פעמים, בנוסף להרחקות מנהליות ארוכות מיו"ש ולמעצרי בית ממושכים.

"המעצר הראשון מכניס אותי לחבר'ה", הוא משהו זר. "אני פתאום מרגיש מה שכולם מרגישים. אני שותף למשהו גדול, לאיריאל. אני חלק. לפני כן הרגשתי את התחושה הזו רק כשהתנדבתי במשך כמה שנים באר"גון 'חסדי נעמי' שמחלק סלי מזון לנוקיים. בבית ספר הייתי דחוי. פה הרגשתי גם חלק משהו, וגם הרבה אקשן. הרגשתי שהצלחתי לנצח את המערכת".

פנס מול העיניים

מהמעצר הראשון שוחרר מזרחי תוך זמן קצר, מאוחר יותר התיק שנפתח לו נסגר, אחרי שבית המשפט קבע שהצו שהגדיר את עוז ציון כשטח צבאי סגור לא היה חוקי. תחושת הניצחון רק עוררה את התיאבון.

"הרגשתי שאפילו השוטרים לא יכלו עליי ולא הצליחו לעשות לי כלום. המשחק הזה עם המערכת מאוד קרץ לי, דווקא כאחד שחווה המון התעללות ממערכת החינוך. בשביל נער בן 14, בית ספר או משטרה זה אותו דבר, הוא לא מסוגל להפריד. נכנסתי לסחרור. המערכת עובדת מאוד מהר, ואני נעצר שוב ושוב והתיקים נפתחים: על תקיפת שוטר, על אחזקת סכין ועל עימות עם ערבים. חודש שלא נעצרתי בו היה חודש משעמם. זה להיות מכור לאקשן. להיות מכור ל'לנצח את המערכת, את הממסד'. אף אחד לא לימד אותי שאני יכול לנצח את המערכת ממקום חיובי".

הניצחונות על המערכת כוללים גם "יתג מחיר"? "הייתי כל הזמן מאוד על הגבול, אבל זה אף פעם לא הגיע לתג מחיר ממש. מי שעשה תג מחיר יושב היום בכלא. לא הייתה לי דעה מגובשת על זה. יכולתי להבין את ההרתעה ששריפת רכב של ערבי יוצרת, אבל ראיתי גם את הנזק התודעתי וגם הרגשתי שזה בעייתי לפגוע באזרחים חפים מפשע גם אם הם שייכים לאויב. ההרגשה שלי הייתה שזה לא שווה את זה, אז לא התנגדתי ולא תמכתי. הייתי כל הזמן על הקצה.

"דיברנו בינינו על הנושא רק ברמה העקרונית. ברמה המעשית, מי שמחליט לעשות מעשה לא מספר לחברים, כדי לא להפיל את עצמו. היו לי שלוש שיחות אזהרה מהשב"כ, אבל אף פעם לא הגעתי לחקירה

מזרחי כנער גבעות. "הייתי כמעט נוראי על המשטרה, על הצבא, על המדינה"

דלה", אומרת דן. "לפני עשר שנים היו 25 אלף ילדים נושרים, היום זה כבר 35 אלף. וזו לצערי רק הנשירה הרשמית המדווחת. יש גם נשירה סמויה, כשילד רשום בבית הספר, אבל הוא לא מגיע, או מגיע ושקוף, כי הוא לא באמת לומד. במגזר הרתי על כל מאה תלמידים לר"מדים, יש עשרה נושרים. זה אחוז גבוה מאוד."

היא אשת חינוך יצירתית ויוזמת, שלא איבדה את שוקה להוביל שינוי ולא תגר את משרד החינוך. אמא ל-11 ילדים, מראשוני המתגוררים ברובע המור סלמי בעיר העתיקה בירושלים. את פרויקט מניפה הקימה בשנת 2004 אחרי שראתה על הילדים שלה ועל החברים שלהם את ההשפעות הקשות של הטרור, ובהמשך גם של הפינוי מגוש קטיף. "ראיתי את בני הנוער שנחשפים לאירועי טרור ומפסיקים לתפקד. אחת הסיטואציות הקשות ביותר שדחפו אותי להבין שצ"ריך להתייחס אל הנוער הזה, היה הפיגוע באיתמר בשנת 2002 שבו נרצחו רחל שבו ושלושת ילדיה. במקרה בדיוק שוחחתי עם אחת מכות המשפחה שהייתה מחוץ לבית. 'אני רואה שיש פה שריפה', היא אמרה לי. 'אומרים שאישה נהרגה, אתה, זה הבית שלי, זה אמא שלי'. איך אפשר לחזור לתפקד אחרי דבר כזה? הבנתי שהנוער הזה צריך ליווי."

מה שהתחיל כפרויקט נישתי לנוער מההתנחלויות הפך לעמותה ארצית חוצת מגזרים, מזורזר דרך בני-ברק ועד הר חברון, המעסיקה 200 עובדים. "מבחינתי, 1,200 תלמידים זה 1,200 בתי ספר. אנחנו יושבים עם הילד, מקשיבים למה שהוא רוצה ובונים לו תוכנית אישית. זה תהליך דמוקרטי שבו הבחירה והאחריות חוזרים אל הנוער או הנערה. אי-אפשר לחנך היום במסות. ילדים היום צריכים יחס אישי ומעטפת אישית שתחבר אותם

בגרות? אתה מכיתה ד' לא לומד, איך תצליח להשלים עכשיו את הכל? ופתאום מישוה אומר לי בביטחון מור חלט שאין בכלל שאלה ושאלה להוציא בגרות מלאה בקלות. החלטתי לנסות לגשת לבגרות במתמטיקה. זה היה בדיוק לפני שנה. התחלתי ללמוד חודש וחצי לפני מועד חורף. הייתי נוסע כל יום בשני אוטובוסים שע"תיים הלך מאלון שבית אל, ושעתיים חזור."

כשהגיע יוסף למתחם מניפה, שהוקם בשיתוף הישיבה התיכונית בני צבי והמועצה המקומית בית אל, צוות המורים והעובד הסוציאלי התנפל עליו ורתם אותו מיד ללמידה. בלי שבכלל התכוונן לכך, הוא מצא את עצמו תוך חודש וחצי ניגש לא רק לבגרות חורף ב-3 יחידות במתמטיקה, אלא גם בתנ"ך, לשון, תושב"ע והיסטוריה. הציונים שקיבל היממו אותו. "חשבתי שבמקסימום אצליח לעבור בגרות בציון 57. פתאום הוצאתי 81 בתנ"ך ו-83 במתמטיקה. הלימוד במניפה הוא מאוד אישי ומאוד חווייתי.

זה לא שיעורים רגילים. יושבים בקבוצות מאוד קטנות ולומדים, ויש גם אוירה מאוד טובה מסביב. לקחת רטלין?

"לא. ADHD יודעים להתרכז יופי כשמשוה מעניין אותם. כן קיבלתי הקלות בבגרות."

בקיץ ניגש מזרחי למבחני בגרות נוספים, ובתוך פחות משנה החזיק ביד תעודת בגרות מלאה. הוא לא היחיד. תחת המניפה של עמותת מניפה עברו ב-13 השנים האחרונות 14 אלף בני נוער. השנה לומדים ב-30 קבוצות לימוד כ-1,200 תלמידים מכל המגזרים - חרדי, ערבי, דרוזי, דתי, חילוני - בכל רחבי הארץ, שנשרו ממסגרות הלימוד הרגילות.

"נשירה מבתי ספר זו מכת מדינה שרק הולכת וג"

דנה דן. "ראיתי נוער שנחשף לטרור והפסיק לתפקד"

בשב"כ, כי בתכלס לא נחשדתי בתג מחיר. באותה תקופה הוציאו צווי הרחקה מנהליים להרבה פעילים. זה התסיס את השטח. אני זוכר כינוס גדול של חבר'ה. היה המון כעס ותסכול. מישוה אמר שזה עוד ייגמר בדם."

בקיץ 2015 זה נגמר באש ודם בפיוגוע בדומא, שבו נרצחו בני הזוג סעד וריהאם דוואבשה ובנם הפעוט עלי בשריפה שנגרמה מבקבוק תבערה שהושלך לביתם. במקום נמצאו שתי כתובות תג מחיר. עמירם בן אוליאל הורה במעשה ושיחזר אותו לאחר הקירת שב"כ שבה הופעלו נגדו "אמצעים מיוחדים" באישור היועץ המשפטי לממשלה, אך לאחר מכן חזר בו וטען שהוראתו נגבתה תחת עינויים. נגד אוליאל הוגש כתב אישום על הרצח בדר"מא, ואדם נוסף, קטין, הואשם בהשתתפות בתכנון הרצח. בנוסף הם הואשמו יחד עם שניים נוספים בסעיף של חברות בארגון טרור. משפט הזוטא, על קבילות הוראתו של אוליאל, נמצא בשלב הסיכומים.

מזרחי לא נחשד ולא שויך בשום שלב לרצח בדומא, ואם לא חש בנוח עם פגישה ברכושם של פלסטינים אקראיים, בוודאי שלא תמך בפגיעה בנפש. למרות זאת, בגל המעצרים המנהליים השני הוא נשלח למעצר בית לילי בבית הוריו באלון שבית, והורחק מכל יהודה ושומרון למשך שנה. "גרת'י אז בגבעת 'קומי אורי' ביצהר. כמשך חצי שנה לא עשיתי שום מעשה פלילי. התרכזתי בעבודה בבנייה. כשעצרו אותי אחרי דומא

אמרו לי: 'יש לך 24 שעות לארוז חפצים וללכת הבית'. כשניסיתי לברר למה נעצרת נאמר לי: 'תחשוב לבר'. הייתי אז חלק פעיל ואינטגרלי בנוער הגבעות, אז אני יכול בהחלט להבין למה רצו להרחיק אותי, למרות שלא הייתה סיבה ספציפית. מעצר מנהלי זה סיוט. אסור לדבר עם החברים. אתה מנותק מהכל. משקיעה ועד זריחה יכולתי להיות רק בבית באלון שבית,

וביום יכולתי להסתובב, אבל לא ביהודה ושומרון. בכל לילה שוטרים הגיעו לבדוק שאני בבית. לא היה לילה ששוטרים לא דפקו בדלת, אפילו בליל שבת העירו אותי בשלוש בלילה עם פנס דלוק שמכוון לעיניים. הייתי באותה תקופה כמעט נוראי על המשטרה, על הצבא, על המדינה. לא יכולתי יותר לסבול את זה. מצד אחד רציתי לחזור לפעילות בגבעות, אבל מצד שני, אירוע התונת השנאה שקרה באותו זמן, גרם לי לשאול את עצמי אם זה באמת מה שאני רוצה. התלבטתי אם ללכת לחתונה הזו, בסוף לא הלכתי. אחרי הפרסום מים הודעו עתי מהרעיון של דקירת תמונה של תינוק, והרגשתי את הזעזוע של הציבור."

הילדים השקופים

בשיא הייאוש והכעס הזומן יוסף למפגש של נערי גבעות כמושב נחלים שליד פתח-תקווה. "אני זוכרת אותו עם שיער מתולתל ופאות עומד על המדרגות וצועק עליי שאני מהממסד", נזכרת אתיה דן, מנכ"לית עמותת מניפה, הפועלת כדי למנוע ולטפל בנשירת בני נוער ממערכת החינוך בכל המגזרים. "אס"פנו כמה חבר'ה מהגבעות כדי לנסות להציע להם קורס במכונאות רכב ולשמוע מה הצרכים שלהם. גם יוסף היה שם, מאוד בולט בכעס שלו."

"לא רציתי לקבל קורס מהמדינה, אבל מצד שני, חי"פשתי איך להעביר את הזמן", מסביר מזרחי. "הייתי אז בן 17 וחצי. עברתי קשה באותה תקופה בחווה, והייתי מאוד בקטע של רכבים. הבנתי שגם חשוב שיהיה לי איך להתפרנס בעתיד."

כמשך ארבעה חודשים הגיע מזרחי פעם בשבוע לקורס מכונאות רכב בנחלים. בינתיים פג צו ההרחקה שלו מיהודה ושומרון, והוא מצא את עצמו בפרשת דרכים. "רציתי לחזור לגבעות, אבל פחיתי שיעצרו אותי שוב. ניסיתי לחשוב על דרכים יצירתיות לחזור לגבעות בלי להיעצר. בקורס הרכב הצוות של מניפה החל ליצור איתי קשר. אליהו פרג'ון ישב עליי. ידעתי שהוא עובד של מניפה, אבל מצד שני הוא נחשב לאחד משלנו, הוא גר ביצהר, הוא בעצמו הקים גבעות כשהיה צעיר. הרגתי שתי שבאמת אכפת לו ממני. הוא הקשיב. לא שפט אותי ולא ניסה להטיף לי מוסר. הוא ניסה למשוך אותי לבוא לפרויקט מניפה בבית אל ולגשת לבגרות במתמטיקה. זה היה הזוי. כולם מסביב אומרים לי: 'עזוב, מה לך ולי'

"הייתי כל הזמן על הגבול, אבל זה לא הגיע לתג מחיר ממש. דיברנו בינינו על הנושא רק ברמה העקרונית. מי שמחליט לעשות מעשה לא מסכר לחברים, כדי לא להפיל את עצמו"

דן: "אחת המורות התמודדה עם נערה שהייתה עמוק בסמים. יום אחד המורה אמרה לי: 'תבחרי - או אני או היא'. בחרתי בנערה. היום הנערה הזאת עושה תואר שני בעבודה סוציאלית"

לבית ולקהילה. אני מאמינה שלכל ילד מגיע להיות ילד וללמוד. יש ילדים שרווקא דרך קורסים מקצועיים, כמו תיקון טלפונים סלולריים או מכונאות רכב, יכולים לה' תחבר ללמידה. שיהיה ברור, זה לא רק אהבה וחיבוקים כאן. לפני שיוצאים לדרך כל ילד חותם על חוזה, בהתאם למסלול שנתפר עבורו. אבל אין אצלנו דבר כזה לה' עיף מישוה. ילדי מניפה הם ילדים שהועפו מכל מסגרת אחרת. אחת המורות שהכשרנו התמודדה עם נערה מאוד קשה שהייתה עמוק בסמים. יום אחד המורה אמרה לי: 'תבחרי את – או אני או היא. אני לא מסוגלת להמשיך ללמד אם הנערה הזו נמצאת כאן'. בחרתי בנערה. היום הנערה הזאת עושה תואר שני בעבודה סוציאלית."

צ'פחות מהעובד הסוציאלי

פרויקט מניפה בבית אל החל לפני כשלוש שנים עם שבעה תלמידים, וכיום רשומים בו 60 נערים שלא מצאו את עצמם במסגרות הישיבתיות הרגילות, מכל הגוונים והסוגים של הציבור הציוני דתי.

בוקר יום שני. אחד-אחד הם מטפטים לכיתות הלימוד במתחם הקרוואנים שהוקם עבור הפרויקט בסמוך לישיבת בני צבי בבית אל. את המבנים הישנים שיפצו החברה בשיטת עשה זאת בעצמך. הם גם מבשלים את ארוחת הצהריים בעצמם. כיתות הלימוד מתכנסות בח' דרים קטנים: חדר לשון, חדר אנגלית וחדר מתמטיקה. שניים-שלושה תלמידים מסביב לכל מורה. לקובי, אחד התלמידים, יש שיעור פרטי עם המנהל. זו הדרך היחידה שהנער הזה, פקעת עצבים ומרץ, מסוגל ללמוד. ההט' רוגניות בולטת לעין. בין מאבק ב-sin ומשפט פיתגורס, מסביר קובי מתחת לכובע המצחייה ש"יש פה כל מיני סוגים. יש גבעונים, יש חבר'ה חילונים, יש ערסים, יש טלנלים. יש פה ויכוחים מה עדיף להורים, בן ערס או בן

גבעון. אה, ויש גם פריקים שמעשנים, אבל מי שמעשן יותר מדי, יניב תופס אותו קצר".

יניב גודמן העובד הסוציאלי לא נפרד בעצמו מה' סיגריות. כשמדברים פה על עישון מתכוונים לחומרים רציניים יותר. מתחת לקסקט ולמשקפי השמש שלו הוא מחלק צ'פחות לחבר'ה, מקשיב, נוזף במי שמאחר, ומתד' רך נער שממהר לצו ראשון. הבוקר של יניב ושל כל הצ' וות מתחיל מוקדם בסבב טלפונים להקיץ נרדמים. חלק מהחבר'ה ישנים בבית, אחרים בחוות הקלאיות בבקעה או על אחת הגבעות בבנימין או בשומרון. חוץ מטרקטור שיוציא את הנערים פיזית מהמיטות, כל האמצעים כש' רים. החבר'ה מרגישים שאוהבים אותם כאן, או הם לא מתעצבנים על ההצקות בכל בוקר. אם ההשכ' מה הטלפונית לא עוזרת, עוברים לצפירה מתחת לחלון הבית או הגבעה, מציעים טרמפ לבית אל. "הצוות כאן מתאבד על כל נער", אומרת דן. "מבחנתי הם ילדים שזקוקים ללמידה ולמעטפת. לא אכפת לי שילד יהיה סאטמר, או נער גבעות. גם לילד שהוא נגד המ' דינה מגיע ליהנות מחוק לימוד חובה".

בחלק מהימים והלילות אנשי הצוות מגיעים לחוות עצמן, או לגבעות. במקום לה' טיף מוסר, או להתווכח, הם שולפים את ספרי המ' תמטיקה. יש תקופות שצריך לטפל במעצרים של תלמי' דים, להתעקש שגם לנער שמקים גבעה, או חלילה לנער שסרח וביצע תג מחיר, מגיע ללמוד ולהוציא בגרות. חלק מאנשי הצוות הגיעו בעצמם מהגבעות. אליהו פרג'ון גדל בגבעות יצהר לפני 20 שנה. הוא מבין את המנוע של הנוער הזה. "בתקופה שלי התייחסו אלינו יותר ברכות. היום החבר'ה האלה פוגשים יותר מדי את המגף ופחות מדי את החיבוק. מתעללים בהם בלי סוף. אני לא מסתיר מהם שלרעתי הממסד זה דבר חשוב, אני גם חלק מהממסד, ואני מנסה להסביר שאי-אפשר לב' נות חיים רק על מרד. צריך בניין חיובי. לצערי, היום הנושא הזה הפך להיות מאוד תקשורתי ופוליטי. אתה חייב להיות או נגד נוער הגבעות או בעד. ומה עם סתם להתייחס אליהם כבני אדם? לפעמים אני חושש שיש לממסד, שאני כאמור חלק ממנו, אינטרס להשאיר את התופעה הזו, כדי שהוא יכול לומר: הנה אני ימין מתון, כי אני נלחם בימין קיצוני."

"תג מחיר לא היה הרעיון המקורי של נוער הגב' עות. הוא הגיע לזה אחרי שלא נתנו אפשרות לפתח משהו חיובי. זה כמובן לא מצדיק שום מעשה קיצוני. מעצרים מנהליים אולי יוצרים שקט בטווח הקצר, אבל יש להם השפעות הרסניות לטווח הרחוק על מעגלים רחבים מאוד. יש בין נוער הגבעות חבר'ה מכל הסוגים, חלקם מאוד אידיאליסטים ומוכשרים, אחרים מתמור' דים עם קשיים לימודיים וחוסרים גדולים. אני מסביר להם שאני מכיר יותר מדי חבר'ה שבגיל 30 עם שישה ילדים, פתאום הבינו שאין להם דרך לפרנס בלי בגרות, ואז כבר היה מאוד קשה להשלים. אפשר להוציא בגרות ולהישאר בגבעות".

ובכל זאת, חלק מהצעירים חוששים שלמידה עלו' לה לביית אותם ולהרחיק אותם מהגבעות. את הכעס על מעצרים מנהליים, חקירות והריסות של מבנים שבנו הם הוציאו במקרי קצה בעבר גם על אנשי הצ' וות, שביקרו באחת הגבעות ומצאו את גלגלי המכו' ניות שלהם מפונצ'רים. הרוב לומדים לתעל את הכעס למקומות אחרים.

מצלם חיות ופיגועים

את הכעס וסערות הנפש שלו הצליח מזרחי להרגיע לא רק הודות להצלחה בבגרות, אלא גם באמצעות המ' צלמה. מכיתה ח' הוא מצלם. "הייתי יוצא מאחורי הבית ומצלם חיות. זה נתן לי שקט". לקראת סוף השנה במניפה הוא החליט להפוך את התחביב למשהו רציני יותר ורכש מצלמה מקצועית. מאז הוא מצלם לא רק נופים וטבע אלא גם חרשות במסגרת סוכנות TPS. תמונות שצילם הגיעו לכל אתרי החדשות ופורסמו גם מעל דפי "ידיעות אחרונות". בפגוע שהתרחש לאחרונה בצומת גוש עציון קפץ מזרחי לשטח עם המצלמה. אחרי שהאירוע הס' תיים, ניגש אל שוטר שדמותו נחרתה בויכרונו מהימים שבהם התרפקה המשטרה יום-יום על דלת בית הוריו, לוודא שאינו מפר את תנאי המעצר. "השוטר לא זיהה אותי, ואחרי שסיפרתי לו שזה אני, הוא הופתע לראות את השינוי שעברתי. מצאתי את עצמי מנהל איתו שיחה ירידותית. זה היה סוג של סגירת מעגל".

לאחרונה, גם אם בלב הוא חש עדיין נאמן לרוח נוער הגבעות, נפרד מזרחי מהלוק הקודם שלו. את קסדת הצמר, הזקן והפאות מחליפים זיפי זקן וכיפה סרוגה שגרתית יותר. במקום המבט הקשוח והמרוחק, הפנים שלו קורנות באור אחר. אף אחד לא ניסה לש' נות לו את הסטייל. בין אנשי הצוות במניפה יש גם כמה מורים שיכולים לדגמן בעלון נוער הגבעות. "זו הייתה החלטה פנימית שלי. בהתחלה הסתפרתי ונפ' רדתי מהשיער הארוך שגידלתי. את הפאות הארוכות השארתי. בהמשך נפרדתי גם מהן. באידיאולוגיה שלי עדיין מקנן נער גבעות, שחושב שצריך להקים יישובים בים חרשים בכל מקום בארץ ישראל, ולהיות מחובר לטבע ולאדמה. אבל למדתי שאפשר לנצח את המערכת בדרך חיובית, בלי להרוס את עצמי. השב'כ הרוויח. יש לו עכשיו פחות אחד להיאבק בו".

אליהו פרג'ון. "אלינו התייחסו יותר ברכות"

אז אפשר לומר ששיטת המעצרים המנהליים הוכיחה את עצמה. "לא הייתי אומר. נכון שזה מרתיע, אבל יש אנשים שזה דווקא דוחף אותם לקצה. גם אותי כמעט. מעצר דוחק אותך להעלות על הרעת המון דברים קיצוניים. אתה אומר לעצמך שאם ממילא אתה במעצר בית, והמערכת חונקת אותך, אז כבר עדיף ללכת עד הסוף ולהצטרף לחברים שיושבים בכלא. אני חושב שהשב'כ צריך להפסיק להילחם בחבר'ה האלה. על כל מאה נערי גבעות יש אולי אחד שהוא תג מחיר. צריך לעשות את האבחנה הזו ולא להתייחס אל כולם כעבריינים. זה כמו לומר שכל נער שמסתובב בלילה בעיר, וקצת שותה אלכוהול ואולי נוהג בלי רישיון, הוא עבריינן מסוכן. אני לא אומר שזה בסדר לעבור על החוק. צריך לשמור עליו, אבל יש הבדל בין נערים שמזריקים סמים ועושים ונדליוזם והם חלק ממאפיה, לבין מי שעל הקצה. "מי שמקטלג את כל נוער הגבעות כתג מחיר, עלול באמת לרדד אותם לשם. הייתי היום יכול להיות במקום אחר לגמרי. למשל בסמים. יש אנשים שהירדרדו בגלל ההרחקות והמעצרים המנהליים לסמים ולמקומות מסוכנים. זה כואב לי. אני לא הגעתי לשם, בין השאר בזכות היד המחבקת של מני' פה שאיפשרה לי לבחון את הדברים מחדש ולעשות שינוי פנימי. שכחתי מהרצון לפגוע במערכת ולהילחם בה, כי אני לא במקום קטנוני. היום אני במקום רציני. אני מנסה לבנות את החיים שלי".

איפה ההורים בכל הסיפור הזה? "הקשר עם ההורים ידע עליות ומורדות. היה הרבה כעס ותסכול, אבל אף פעם לא היה נתק. אבא שלי תמיד נשאר קשוב, תמיד קיבל אותי. לאמא היה יותר קשה. בסיטואציה כזו הורים יכולים לגרום הרבה נזק ולדחוק את הנער יותר לקצה. אני מרגיש שהם היו מספיק חכמים לא לעשות את זה, אבל הם היו גם חסרי אונים ולא היה להם איך לסייע, כי לא איפ' שרתי את זה. היום אני יודע להעריך אותם".

אם עכשיו עומד מולך נער גבעות שנמצא על הקצה, מה נכון לומר לו? "אין מה לומר. צריך רק להקשיב. אני זוכר את התקופה הזו. לא חיפשתי אנשים שייתנו לי הרצאות. כולם ניסו: קרובי משפחה, חב' רים, הורים ומורים. זה רק הרחיק אותי יותר. כבר הייתי כל כך אנטי. גם ברגעים שרציתי לחזור לחיים נורמטיביים, הייתי כבר כל כך רחוק, שלחזור לא היה לגיטימי. הקשבה. רק זה מה שיכול להפוך את הקערה לגמרי".

הקערה של מזרחי עוד לא לגמרי הפוכה. הוא עוד בדרך. 13 התיקים שנפתחו לו במשטרה נסגרו. הוא למד כמה חודשים בישיבת הסדר, ועזב. כעת הוא עובד ומתלבט מה הלאה. בזמנו התייצב לצו ראשון. זה היה בתקופה שהרעיון של גיוס לצבא עוד היה רחוק ממנו. "זה'ל לא שש לגייס אותנו, גם הוא לא היה נלהב. בסופו של תהליך, למרות פרופיל 97, קיבל פטור בעילה של אי-התאמה. כעת הוא מתלבט אם להילחם כדי להתגייס לשירות קרבי, או לפנות לאפיק של שירות אזרחי. אל פעילות עם נוער גבעות הוא עוד חולם לחזור, הפעם לא בשביל להילחם, אלא בשביל לפגוש נערים כמותו, ולהקשיב. ■

yifater1@gmail.com

קובי: "יש פה כל מיני סוגים. יש גבעונים, יש חבר'ה חילונים, יש ערסים, יש סטלנים. אה, ויש גם פריקים שמעשנים, אבל מי שמעשן יותר מדי, יניב תופס אותו קצר"

"אליהו פרג'ון ישב עליי. ידעתי שהוא עובד של מניפה, אבל הוא נחשב לאחד משלנו. גר ביצהר, הקים בעצמו גבעות כשהיה צעיר. הוא הקשיב. לא שבע אותי ולא ניסה להטיף לי מוסר"